



קבץ

שיחות מוהרא"ש

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל
נובע מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקון העדרים,
להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

אשר נשמעו מפי קדשו של כבוד קדשת
מרן מוהרא"ש שליט"א

בענין מצות הצדקה

יגלה נפלאות ממהות ומעלת הצדקה, ועקר שלמותה הוא, באשר הנותן מכניס את עצמו
במקומו של זה שהוא נותן לו, מקדש אותו ומבין את מצבו, ויספר מעשה נפלא מהרב
הקדוש מפרימישלאן זי"ע על זה, ומהנהגתו של הנאון הקדוש בעל דברי יואל זי"ע



יצא לאור ערב שבת קדש פרשת שופטים תשע"ג
על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי בקרסלב
עיר הקדש ירושלים תובב"א

מַעֲלַת הַצְדָּקָה

יגלה נפלאות ממהות ומעלת הצדקה, ועקר שלמותה הוא, באשר הנותן מכנים את עצמו במקומו של זה שהוא נותן לו, מרגיש אותו ומבין את מצבו, ויספר מעשה נפלא מהרב הקדוש מפרמישלאן זי"ע על זה, ומתנהגותו של הנאון הקדוש בעל דברי יואל זי"ע



מוהרא"ש נ"י אמר, שבכדי לעשות צדקה עם הבריות באמת ובנפש הפצה, אדם צריך להכנים עצמו במצבו של הנצרך, ולהבין היטב מה שעובר עליו, ורק אז יכול לעזור לו באמת, כי על ידי שירגיש באבו וחסרונו, יתעורר אצלו מידת הרחמנות, ויבדאי יעזור לו בכל יכולתו, ויתן לו ביד רחבה כפי יכולתו, ולא ישיב פני שום עני ונצרך. ריקם, חס ושלום.

וספר מוהרא"ש נ"י, שפעם הלך הרב הקדוש רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע באמצע החורף לקבץ צדקה לעניים ולנצרכים

שלא תִּהְיֶה לָהֶם עֲצִים לְחֶמֶם בְּתִיבָהּם בַּחֲרָף, וְהִגִּיעַ לְבֵית שֶׁל גִּבּוֹר
אֶחָד וְדָפַק עַל הַדֶּלֶת, וּפָתַח לוֹ הַגִּבּוֹר אֶת הַדֶּלֶת, וְהָיָה עוֹמֵד עַל
הַפֶּתַח בְּלָבוּשׁ דֶּק, כִּי הָיָה חֹם מְאֹד בַּפָּנִים הַבַּיִת, וְהִתְחִיל הָרֹב
הַקְדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר זי"ע לְדַבֵּר עִמּוֹ, וּלְהַקְדִּים לוֹ אִיזוֹ הַקְדָּמָה עַל מֶה
בָּא עֲכָשׁוּ לְבֵיתוֹ, וְתַכְּפֹּה וּמִיד אָמַר לוֹ הַגִּבּוֹר, רַבִּי, הִנֵּה תִכְנְסוּ
בַּפָּנִים, וְאַשְׁמַע דְּבָרֵיכֶם, וְאָמַר לוֹ הָרֹב הַקְדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר זי"ע, יֵשׁ
לִי רַק דְּקָה אַחַת לְדַבֵּר עִמָּךְ... וְהִמְשִׁיךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ עַל פֶּתַח הַבַּיִת,
וְהַגִּבּוֹר הִתְחִיל לְהִתְקַרֵּר מְאֹד, וְאָמַר לְהָרֹב הַקְדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר זי"ע,
אֲנִי, רַבִּי, תִכְנְסוּ פָנֵיכֶם... וְעוֹד הַפֶּעַם דְּקָה אוֹתוֹ הָרֹב הַקְדוֹשׁ רַבִּי
מֵאִיר, וְאָמַר לוֹ, רַק עוֹד דְּקָה אַחַת, וְכִבְּהָ עֲבְרוּ כְּמוֹ עֲשָׂרִים דְּקוֹת
עַל פֶּתַח הַבַּיִת, וְאֵז אָמַר הַגִּבּוֹר לְהָרֹב הַקְדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר זי"ע, רַבִּי,
אֲנִי כָּכָר קָפוּא לְגַמְרֵי מְקוֹר, הִבָּה וְהַכְנָסוּ לְפָנַי וְאַעְזֹר לָכֶם... וְאֵז
נִכְנְסוּ הָרֹב הַקְדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר עִם הַגִּבּוֹר, וְהָיָה הַגִּבּוֹר עֹדִין רוֹעֵד
קֶצֶת זְמַן בַּפָּנִים מְרֹב קוֹר שְׁהַרְגִּישׁ עַל פֶּתַח הַבַּיִת, וְשָׁאֵל הַגִּבּוֹר,
רַבִּי, גִּלּוֹ נָא לִי, לָמָּה לֹא יִכְלָתֶם לְהַסְבִּיר לִי כָּל זֶה בַּפָּנִים בְּתוֹךְ בֵּית
חֹם? עָנָה וְאָמַר לוֹ הָרֹב הַקְדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר זי"ע, רָצִיתִי שְׁתַּרְגִּישׁ
קֶצֶת מֶה שְׁתַּעֲנִי מַרְגִּישׁ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, כִּי אֵין לוֹ עֲצִים לְחַסֵּק
אֶת בֵּיתוֹ, וְהוּא רוֹעֵד תָּמִיד מְקוֹר, וְאַתָּה עֹמְדָה רַק עֲשָׂרִים דְּקוֹת
בַּפֶּתַח הַבַּיִת, וְכָכָר לֹא יִכְלָתָה לְסַבֵּל, עֲכָשׁוּ תִכְנְסוּ אִיזוֹ צְדָקָה הִיא

לתת לעניים ואביונים על עצים... כי זוהי שלמות הצדקה, להשים את עצמו במצבו של העני, ואז בודאי יבין היטב כמה צריכים לעזור לו.

וספר מוהרא"ש נ"י, שהרב הקדוש רבי יואל מפאטמאר זי"ע, היה מקפיד מאד שכל הבחורים שבישיבתו ילכו לקבץ צדקה לנצרכים ולעניי ישראל בכל שבוע, והיה קובע להם סך מסים שצריכים להביא לשם מצות צדקה, ומדי פעם לפעם היה מגיע אבא של איזה בחור, ואומר להרב הקדוש מפאטמאר זי"ע שהוא מוכן לסלק כל הסכום שהטל על בנו, ולפטר אותו מללכת לקבץ צדקה, כי אין בנו מסוגל כל כך להסתובב על הפתים ולקבץ צדקה, ולא הסכים הרב הקדוש מפאטמאר זי"ע לזה כלל, והיה אומר, פונתי אינו בשביל אסיפת הכסף לצדקה לבד, רק עקר פונתי, שירגישו הבחורים טעם מה נקרא ללכת לקבץ צדקה, ואיזה קשי ומרידות קשור בזה, ואז בשבוא לידם איזה עני ונצרך, ויבקש "מהם" צדקה, אזי יקבלו אותו בסבר פנים יפות ויתנו לו ביד רחבה... וחפץ ה' ביד הרב הקדוש מפאטמאר זי"ע הצליח, שהקים קהלה קדושה, המצמינים במצות צדקה, ובגמילות חסדים, לשם ולתפארת כל בית ישראל, כי נתחנכו על ידי רבם להבין מה הם צרכי הנצרכים.

ואמר מוהר"א ש"נ"י שגם צדקה ברוחניות, שהוא לחוק בני אדם, ולדבר על לבם ודבורי אמונה והתחזקות, שזה נחשב לצדקה חכי גדולה, וכמו שמגלה רבנו ז"ל (לקיטת מוהר"ן חלק א' סימן קו) על הפסוק (תהלים מא, ב): "אשרי משכיל אל דל", אשרי מי שנותן שכל לדל החסר ממנו, גם זה אי אפשר אלא בשאדם מכנים עצמו בתוך הנעלים של השני, ומנסה להבין חסרונותיו וצרכיו, כי רק באופן זה יכול לעזור לו באמת, וכן הוא דרך הצדיקים, להוריד עצמם אל התמוז עם, לכל אחד ואחד כפי ענינו והשגתו, ולדבר עמו שיחות חלין וספורי דברים, עד שנדמה לו באלו הצדיק חברו ממש, ועל ידי זה מכנים בו אמונה ויראת שמים (לקיטת מוהר"ן חלק ב' סימן צא), כי אי אפשר לעזור לזולת בשלמות, עד שיעמד עמו באיזה מקום בחשבוניות, ולהבין בדיוק מה שצריך לו ובמה יכולים לעזור.

ואמר מוהר"א ש"ש שכל פי זה מוכן בדרך נפלאה מה שמוכא מן המקבילים, שש"ש עשרה מדות הרחמים מכונות כנגד השלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם, ומדת "רחום" מכונת כנגד מדת "גזרה שוה", ולכאורה צריכים להבין איזה קשר ושיכות יש בין מדת "רחום" למדת "גזרה שוה"? אבל על פי הנ"ל מוכן מאד,

כי אי אפשר לאדם לזכות למדת "רחום" באמת, ולרחם על
 חבריו, עד שיחיה בדומה ושוה לו, ויכניס עצמו במצבו, כי רק אז
 יזכה לחבין צרכיו וחסרונותיו, ויכול לעזור לו באמת, אשרי הזוכה
 לעשות צדקה עם חבריו בכל עת.

